

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра фінансів і кредиту
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту
Запорізький національний університет
Кафедра інформаційної економіки, підприємництва та фінансів
Інженерного навчально-наукового інституту імені Юрія Потебні
Вінницький національний технічний університет
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Fil. Dr. Jan-U. Sandal Institute (Norway)
Stefan cel Mare University of Suceava (Romania)
Alexandru Ioan Cuza University of Iași (Romania)
ISMA University of Applied Sciences (Latvia)
Academy of Economic Studies of Moldova (Moldova)

Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

ISMA
ANNO 1994

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

VII Міжнародна науково-практична конференція

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра фінансів і кредиту
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту
Запорізький національний університет
Кафедра інформаційної економіки, підприємництва та фінансів
Інженерного навчально-наукового інституту імені Юрія Потебні
Вінницький національний технічний університет
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Fil. Dr. Jan-U. Sandal Institute (Norway)
Stefan cel Mare University of Suceava (Romania)
Alexandru Ioan Cuza University of Iași (Romania)
ISMA University of Applied Sciences (Latvia)
Academy of Economic Studies of Moldova (Moldova)

Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
din IAȘI

ISMA
ANNO 1994

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

VII Міжнародна науково-практична конференція
Чернівці, 10 квітня 2025 року

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2025

УДК 336:502.131.1(082)
Ф 591

Відповідальні за випуск:

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту –
П.О. Нікіфоров
Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту –
О.М. Гладчук

Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за достовірність та точність поданих матеріалів
несуть автори.

Ф 591 **Фінансові** інструменти сталого розвитку економіки : матер. 7-ої
міжнар. наук.-практ. конференції (Чернівці, 10 квітня 2025 р.).
Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 706 с.
ISBN 978-966-423-959-9

До збірника включено тези виступів науковців, представників органів
місцевого самоврядування, студентів, присвячені розв'язанню проблем
досягнення стабільного розвитку економіки завдяки використанню
фінансових інструментів.

УДК 336:502.131.1(082)

ISBN 978-966-423-959-9

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2025

ЗМІСТ

ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

Гапонюк М.А., Стефанішин М.В. Прямі іноземні інвестиції у регіони України за час повномасштабного вторгнення	15
Жук І.І., Чанук Е.О. Роль фінансового сектору в модернізації економіки України.....	19
Замасло О.Т. Напрями повоєнного реформування податкової системи України	23
Кічурчак М.В. Стійкість ринку банківських депозитів в умовах війни в Україні.....	26
Науменкова С.В. Організаційно-правові засади використання штучного інтелекту в Україні.....	29
Нікіфоров П.О. Соціальні виміри функціонування сучасних грошей: усвідомлення викликів для суспільства.....	33
Огонь Ц.Г. Україна на шляху імплементації митного права Європейського Союзу	38
Прохорчук С., Марараи А., Харітеску О. Фінансова стабільність в умовах глобальної економічної турбулентності.....	42
Радіонов Ю.Д. Покриття дефіциту бюджету в умовах війни	44
Sarfo K.A., David P. The Effect of the Black Market Economy on Tax Revenue Efficiency in Ukraine.....	48
Чеберяко О.В. Військові облігації як джерело фінансування військових потреб: історичний досвід та особливості розміщення.....	52
Бодаковський В.Ю. SWOT- і PEST-аналіз як інструменти механізму управління інфраструктурою фінансової системи України.....	58
Бороденко Т. М., Савойський В. В. Платежі як невід’ємна частина фінтех	62
Дехтяр Н. А. Роль фінансової системи України у забезпеченні стійкості держави.....	66
Легкоступ І.І. Наслідки повномасштабного вторгнення РФ для української фінансової системи.....	70
Легкоступ І.І., Ткач В.В. Цифрові валюти та їх вплив на фінансову систему України: стан та перспективи.....	72

СТРУКТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ БІЗНЕСУ ЯК УМОВА СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Ванькович Д.В. Роль управлінського обліку в організації управління фінансовими ресурсами бізнесу.....	417
Замрига А.В., Круницький О.С. Інструменти економічного регулювання України в процесі євроінтеграції	419
Зянько В.В. Особливості фінансового забезпечення формування та відтворення основних засобів в ІТ-компаніях	424
Ковальчук Т.М., Вергун А.І. Аналіз фінансових циклів на різних стадіях життєвого циклу підприємства.....	428
Паршин Ю.І. Роль «зелених» фінансів у забезпеченні сталого розвитку економіки	432
Плиса В.Й., Мунтян Б.В., Цюпка А.В. Особливості формування і реалізації стратегії антикризового управління фінансами підприємства в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення економіки України.....	436
Поченчук Г.М. Фінансові трансформації бізнесу: виклики для менеджменту	439
Харламова Г.О., Наумова М.О., Бедюх О.Р. Імплементация європейських етичних принципів авторських внесків та програм звільнення від сплати в екосистему українських наукових публікацій.....	443
Шапошников К., Скрипник М., Глібка О. Роль лідерства у формуванні ефективної корпоративної культури	447
Водянка Л.Д. Міграційні процеси в Україні: виклики, наслідки та перспективи	449
Голомб В.В., Голомб В.В. Електронна комерція як фактор сталого розвитку українських підприємств.....	452
Грешко Р.І., Плахута О.І. Значення антикризового управління фінансами підприємств в сучасних умовах	455
Гринюк Н.А. Методологічні засади фінансування інноваційного розвитку підприємств сфери туризму	460
Денисюк Т., Кішеня Б., Ластівка В. Соціальна відповідальність бізнесу як фактор сталого розвитку	464
Жаворонок А., Кричун П., Корбут М. Вплив штучного інтелекту на маркетингові стратегії компаній.....	466

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В ІТ-КОМПАНІЯХ

В умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій та постійної зміни ринкових умов, ІТ-компанії зіштовхуються з необхідністю постійного оновлення та вдосконалення своїх основних засобів. Обладнання та інфраструктура, що використовуються в компаніях цієї галузі, мають специфічні характеристики, зокрема, швидку амортизацію та високу вартість. Тому фінансування формування та відтворення основних засобів в ІТ-секторі є однією з найважливіших складових управлінських і фінансових стратегій. Метою дослідження є аналіз особливостей фінансового забезпечення формування та відтворення основних засобів в ІТ-компаніях, а також вивчення основних фінансових інструментів, методів і підходів, що застосовуються у цьому процесі.

Основні засоби в ІТ-компаніях включають фізичні активи, що використовуються для виробничих або інших потреб у бізнесі, і мають довгостроковий характер використання. До основних засобів в ІТ-компаніях належать комп'ютерне обладнання, сервери, програмне забезпечення, мережеві пристрої, а також інші технологічні компоненти інфраструктури, які забезпечують ефективну роботу компанії. Основна проблема полягає в тому, що технічний прогрес в галузі інформаційних технологій є розвивається надзвичайно швидкими темпами, що призводить до швидкого старіння обладнання та програмного забезпечення.

Існує кілька основних джерел фінансування формування основних засобів в ІТ-компаніях. Зокрема, власні кошти компанії, кредити, інвестиційні

вкладення, державні програми підтримки можуть бути використані для закупівлі, модернізації або оновлення основних засобів. Одним з основних завдань при виборі джерела фінансування є оцінка фінансових ризиків і визначення оптимального балансу між короткостроковими та довгостроковими зобов'язаннями. ІТ-компанії зазвичай потребують значних капіталовкладень, тому варто ретельно аналізувати всі можливі варіанти, враховуючи специфіку швидкозмінного ринку. Зокрема, амортизація основних засобів в ІТ-компаніях має низку специфічних рис. Через постійне оновлення технологій та швидкий процес старіння обладнання для ІТ-компаній особливо важливо вибирати ефективні методи амортизації. Прискорена амортизація є популярним підходом для техніки, що швидко втрачає свою вартість, зокрема для комп'ютерних систем та серверного обладнання. Цей метод дозволяє компаніям швидше списувати витрати на основні засоби і таким чином знижувати податкове навантаження.

Оскільки вартість основних засобів може бути високою, а їх використання швидко застаріває, ІТ-компанії часто застосовують спеціалізовані системи для управління амортизацією та оновленням активів, що дозволяє підтримувати оптимальний рівень інвестицій у технології.

Ключову роль у відтворенні основних засобів в ІТ-компаніях відіграють інвестиції. Для швидкого розвитку і модернізації компанії часто залучають зовнішніх інвесторів, зокрема через венчурний капітал або інші форми фінансування, що дозволяють знизити фінансовий тиск на компанію. Інвестиційні проекти допомагають забезпечити необхідний рівень оновлення інфраструктури та адаптацію до нових технологій, що є важливим аспектом для підтримки конкурентоспроможності на ринку. Залучення інвестицій дозволяє компаніям здійснювати масштабні оновлення без значного навантаження на власні кошти, що дає їм можливість не лише зберегти існуючі конкурентні переваги, а й розвиватися та розширювати свій бізнес [1].

Для ефективного фінансування необхідно розробляти управлінські

стратегії, які враховують як короткострокові потреби, так і довгострокові перспективи розвитку компанії. Важливо не лише забезпечити необхідний рівень капіталу для оновлення основних засобів, а й здійснювати постійний моніторинг ефективності використання наявних активів. Інтеграція спеціалізованих програмних рішень для управління основними засобами, а також використання фінансових аналітичних інструментів дозволяє здійснювати точніший контроль за станом інфраструктури та своєчасно реагувати на зміни.

Важливим чинником, що впливає на рішення щодо придбання та амортизації основних засобів, є податкові пільги. В Україні, як і в багатьох інших країнах, існують податкові пільги на основні засоби та інші стимули, які ІТ-компанії можуть використовувати. Зокрема, в рамках спеціального правового регулювання для ІТ-компаній в Україні запроваджено режим «Дія Сіті» – спеціальна правова зона для технологічних компаній, які можуть скористатися пільговими умовами для придбання технологічного обладнання чи застосування методів прискореної амортизації, що дає змогу значно знизити податкове навантаження. Так, ІТ-фахівці, які працюють в межах «Дія Сіті», можуть платити єдиний податок за спрощеною системою. А для резидентів «Дія Сіті» скасовано необхідність сплачувати єдиний соціальний внесок на заробітну плату [2].

У сучасному світі цифрових технологій фінансування основних засобів в ІТ-компаніях активно адаптується до нових умов, що зумовлено швидким розвитком інноваційних технологій і необхідністю постійного оновлення технічного забезпечення. Останнім часом спостерігається зростання попиту на аутсорсинг та лізинг як фінансові інструменти, що дозволяють підприємствам значно знижувати початкові капіталовкладення в закупівлю дорогого обладнання та програмного забезпечення [3]. Ці підходи є вигідними з кількох важливих причин. По-перше, аутсорсинг дозволяє компаніям передавати управління певними процесами або частинами інфраструктури зовнішнім

постачальникам, що спеціалізуються на цих напрямках. Завдяки цьому зменшується потреба у значних інвестиціях у фізичний капітал, а також у створенні та обслуговуванні внутрішніх технічних команд. Це, у свою чергу, дозволяє компаніям зосередитися на стратегічних завданнях, як-то розробка нових продуктів і послуг, інноваційні дослідження та розширення ринку, що є критично важливим в умовах швидкозмінного технологічного середовища. По-друге, лізинг як фінансовий інструмент дає можливість компаніям орендувати обладнання чи програмне забезпечення, замість здійснення значних одноразових витрат на його придбання. Це дозволяє підтримувати фінансову стабільність і зменшує ризики, пов'язані з технологічними змінами, оскільки компанії можуть легко оновлювати свою техніку або програмне забезпечення на більш новіші моделі без необхідності витрачати великі суми на постійну закупівлю. Крім того, використання аутсорсингу та лізингу дає ІТ-компаніям можливість зменшити витрати на утримання інфраструктури та ресурсів, що важливо в умовах обмеженого бюджету та високої конкуренції на ринку. Це дозволяє ефективніше використовувати фінансові ресурси для інвестицій у розвиток нових технологій та бізнес-стратегій, що сприяє конкурентоспроможності на глобальному рівні.

Таким чином, аутсорсинг і лізинг стають не просто альтернативними фінансовими інструментами, а й важливими складовими стратегії розвитку сучасних ІТ-компаній, оскільки вони дозволяють не лише знизити початкові витрати, але й забезпечити гнучкість та адаптивність в умовах швидко змінюваного технологічного середовища.

Отже, фінансове забезпечення формування та відтворення основних засобів в ІТ-компаніях є важливим елементом стратегії розвитку компаній, що орієнтовані на інновації та швидкий розвиток. Використання власних коштів, інвестицій та фінансових інструментів, таких як аутсорсинг та лізинг, дозволяє забезпечити стабільне оновлення інфраструктури без значного фінансового навантаження. Важливо також впроваджувати ефективні системи управління

основними засобами, які забезпечують оптимізацію витрат та максимізацію доходів. Враховуючи швидкість технологічних змін у галузі, постійне оновлення та адаптація фінансової стратегії до нових умов є ключовими факторами успіху для ІТ-компаній.

Список використаних джерел

1. Череп О. Г., Чеховська В. С. Стимулювання інвестиційних процесів в економіці України задля підвищення її конкурентоспроможності. Вісник Хмельницького національного університету. № 1. 2022. С. 296-300.
2. Закон України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні" від 15.07.2021р. №1667-IX (редакція 01.01.2025р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1667-20>.
3. Качан Я., Кравченко П. Проблеми використання аутсорсингових послуг в Україні та шляхи їх вирішення. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2023. Том 34 (73), № 1. С. 46-50.

УДК 658.14:005.52

Ковальчук Т.М.

д. е. н, професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Вергун А.І.

к. е. н, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ЦИКЛІВ НА РІЗНИХ СТАДІЯХ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах господарювання важливим аспектом фінансової політики підприємства є управління його фінансовим циклом. Нерегульованість цієї сфери фінансів може привести до серйозних негативних наслідків навіть успішних у довгостроковій перспективі підприємств. До того ж, правильне визначення тривалості фінансового циклу і обґрунтування його оптимального рівня має суттєвий вплив на ефективність функціонування підприємства. Оскільки фінансовий цикл є агрегованим показником оборотного капіталу, який об'єднує усі його елементи раціональне управління фінансовим циклом дозволяє мінімізувати потреби підприємства в оборотному капіталі,

Наукове видання

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції

Чернівці, 10 квітня 2025 року

Відповідальні за випуск:

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів і кредиту **П. О. Нікіфоров**

Кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту **О. М. Гладчук**

Технічна редакторка **Чорасва Г. К**

Дизайн обкладинки **Мельник У. М.**

Електронне видання.

Підписано до друку 16.04.2025.

Умов.-друк. арк. 54,2. Обл.-вид. арк. 58,3.

Зам. 3-005.

Видавництво Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.

e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 891 від 08.04.2002.